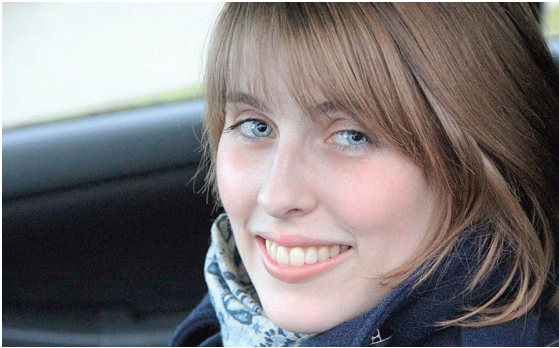

Sunda kommuna hevur sett Katrinu Nattestad sum leiðara fyri Ungdómshúsið á Oyri. Hon er útbúgvinn lærari og hevur í nógv ár verið aktiv innan ungdóms- og skótavirksemi.

Trúgva upp á surimi

– Surimi-virkið nærkast, og alt bendir á, at virkið verður royndarkoyrt í desember, og síðan byrjar veruliga framleiðslan um ársskiftið. Hetta er ein verkætlan, sum vit eru sera spent uppá - og sum vit trúgva uppá.

Tað sigur Bogi Jacobsen, stjóri í Varðanum Pelagic.

Hann vísir á, at nýggja surimivirkið, sum verður í bygninginum, har landingarmiðstöðin á Tvøroyri var áður, er ein partur av langtíðarætlanunum hjá Varðanum.

– Okkara mál er at framleiða matvørur, og vit vilja gera okkara til at virðisøkja tað tilfeingi, sum vit hava í Føroyum.

Bogi Jacobsen sigur, at svartkjaftur er væl egnaður til surimi, og tað eru fleiri skip og virkir runt um í heimi, sum hava framleitt surimi í mong ár við góðum úrsliti.

– Eisini í Føroyum eru fleiri royndir gjørdar við surimi, bæði á landi og umborð á skipi. Tøknin á virkinum á Tvøroyri verður av nýggjasta slag. Marknaðurin fyri surimi er stórur, og okkara avbjóðing verður at finna og selja okkara framleiðslu.

Stjórin sigur, at hóast aðrar royndir við surimi í Føroyum eru steðgaðar, trúgva bæði hann og Varðin upp á, at royndin á Tvøroyri fer at eydnast.

Men, hetta verður ein avbjóðing.

Konsistensurin í svartkjafti er væl egnaður til surimi og fiskurin, sum verður virkaður í hesi framleiðslu, skal vera feskur - og ikki frystur. Fiskurin verður skorin til flak og gjørdur til fars, og síðan fer farsid í surimi-maskinurnar, har tað verður reinsað, og smakkurin verður tikin úr.

– Íløgan í nýggja surimi-virkið fer at liggja um einar 60-70 miljónir krónur, og vónin er, at virksemið fer at geva arbeiði til eini 70 fólk ein fittan part av árinum. Vónin er eisini, at skip og manningar kunnu fáa nakað meira fyri svartkjaft sum fer til surimi, sigur Bogi Jacobsen, stjóri

vilmund@sosialurin.fo

Hóskvøldið 20. oktober klokkan 19 skipar Roðin - økistænastan fyri Skálafjørðin - fyri Syngið við-tiltaki fyri pensjónistum, har Vestmenn eisini fara at spæla gamlar slagarar

Hjáveiðan ger mun

Trolarar, sum fiska upsa, hava fitt av hjáveiði av øðrum fiskasløgum

Tá upsaveiðan ikki roynist, ger tað mun, at trolarar fáa nakað av hjáveiði

Flestu partrolarapør eru til fiskiskap, og øll fiska upsa. Pørini koma inn at landa, sum vikan gongur.

Fiskiskapurin eftir upsa er framvegis smáligur, men skipini fáa eisini nakað av hjáveiði, eitt nú tosk, blálongu, kongafisk og longu.

Tveir djúpvatnstrolarar fiska eisini upsa og koma vørandi inn at landa fyrst í vikuni. Djúpvatnstrolararnir fáa eisini nakað av blálongu og kongafiski sum hjáveiði.

Tá Fiskamarknaður Føroya gjørdi sínar metingar

fyrí hesa vikuna, var bara ein av teimum smáu trolbátunum til fiskiskap. Veiðan er toskur, hýsa og nakað av upsa.

Trý garnaskip eru til fiskiskap. Tvey fiska svartkalva, og eitt fiskar havtasku.

– Vørandi koma øll garnaskipini inn at landa miðskeiðis og seinnapartin av hesi vikuni, verður lagt aftrat.

vilmund@sosialurin.fo

Tað loysir seg hjá fólki, sum fáast við slakt, at lata seyðaskinnini inn fyri pening ella vøru

Mynd: Vilmund Jacobsen

Latið ikki skinnini enda í brenniovn

Nakað av tí, sum dálkar allar mest við brenning, er seyðaskinn. Tí er skilagott at lata skinnini til endurnýtslu hjá góðkendum móttakarum

Vilmund Jacobsen

Heystið er komið, og skurðfjöllini verða nú gingin.

Vanligt er, at menn fletta heimaseyð, veðrar, ær og onkur lomb, áðrenn farið verður á fjall.

Eins og undanfarin ár eru tað aftur í ár fólk og fyrirtøkur kring landið, sum taka ímóti seyðaskinum til saltningar.

Eitt felag, sum keypir fleiri av hesum skinum, er felagið Sp/f Oikos í Bø. Oikos hevur fólk kring landið, sum taka ímóti skinum til saltningar.

Eitt annað felag, sum eisini keypir seyðaskinn, er Sirri, sum eitt nú hevur móttøku á Drelnesi í Suðuroy.

Sirri letur í ár 15 krónur fyri skinnið í býti við vøru.

Teir, sum salta fyri Oikos, lata pengar fyri lambsskinnini, men fólk, sum koma við skinum, hava eisini mogleikan at fáa ein sekk av seyðafóðuri fyri hvørji 5,5 lambsskinn, sum latin vera.

Væl verður saltað, og hvørt lambsskinn fær umleið trý pottamál við idnaðarsalti, og ærs-og veðraskinnini fáa 4-5 pottamál - alt eftir, hvussu stór skinnini eru.

Nøkur túsund

Tað var í 2001, at Jógvan Nordendal, bóndi í Bø, byrjaði at keypa seyðaskinn. Tað byrjaði í smáum, og fyrsta árið vórðu nøkur hundrað skinn keypt, saltaði og út-

flutt.

Seinnu árinu hevur talið verið fleiri túsund.

Í staðin fyri at lata seyðaskinnini enda í ovnum hjá brennistøðunum, hava bøndur og fólk annars, sum eiga og fletta seyð, soleiðis mogleikan at fáa nakað burtur úr hesi rávøru - antin í peningi ella sum vøru.

Hjá IRE, Interkommunalu Brennistøðini á Hagaleiti í Leirvík, verður mælt til ikki at lata seyðaskinnini brenna.

– Nakað av tí, sum dálkar allar mest við brenning, er seyðaskinn. Av hesi orsök verður heitt á fólk um at lata skinnini til endurnýtslu hjá góðkendum móttakarum, sigur IRE.